

**PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ**  
**ÖN LİSANS VE LİSANS EĞİTİM-ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ UYGULAMA ESASLARI**  
**YÖNERGESİ<sup>1</sup>**

**Amaç ve kapsam**

**MADDE 1-** (1) Bu Yönerge, yürürlükteki Pamukkale Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin uygulama esaslarını kapsar.

**Dayanak**

**MADDE 2 –** (1) Bu Yönerge; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14, 43, 44 ve 46 ncı maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 3 –** (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Akademik takvim: Bir akademik yılda eğitim-öğretim faaliyetlerinin tarihlerini belirten çizelgeyi,
- b) Başarı notu: Öğrenciye dördlük not sistemi üzerinden verilen ve harf ile tanımlanan notu,
- c) Başarı puanı: Öğrencinin bir dersten mutlak ve/veya bağıl notlandırma sistemi sonucunda yüz tam puan üzerinden aldığı puanı,
- ç) Çift ana dal programı: Bir ön lisans/lisans programı öğrencisinin kendi programı ile eşzamanlı ikinci bir programdan diploma alabilmesini sağlayan programı,
- d) Danışman: Öğrenciye, eğitim-öğretim ve Üniversite yaşamıyla ilgili konularda rehberlik yapmak üzere görevlendirilen öğretim elemanını,
- e) Dönem: İki yarıyıl esaslı yürütülen diploma programlarında güz ve bahar dönemlerini, yıl esaslı yürütülen diploma programlarında bir akademik yılı,
- f) Ekle-sil-onayla: Öğrencinin almak istediği dersleri son defa kontrol etme, düzeltme ve onaylama işlemini,
- g) Fakülte: Pamukkale Üniversitesine bağlı tıp fakültesi, diş hekimliği fakültesi ve hukuk fakültesi dışındaki fakülteleri,
- ğ) İlgili kurul: Fakültelerde fakülte kurulunu, yüksekokullarda yüksekokul kurulunu ve meslek yüksekokullarında meslek yüksekokulu kurulunu,
- h) İlgili yönetim kurulu: Fakültelerde fakülte yönetim kurulunu, yüksekokullarda yüksekokul yönetim kurulunu ve meslek yüksekokullarında meslek yüksekokulu yönetim kurulunu,
- ı) İsteğe bağlı ders: Bir program müfredatında yer alan ancak öğrencinin almak zorunda olmadığı dersi,
- i) Kredi: Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS)'ne göre bir dersin haftalık teorik ve/veya uygulama ders saati ile öğrencinin ders dışı faaliyetlerinden oluşan iş yüküne göre tanımlanan ölçü birimini,
- j) Kullanıcı adı: İnternet ve sistem uygulamalarında kişinin kimliğini doğrulamayı sağlayan Üniversite tarafından her bir öğrenci ve personelin kullanımı için verilen adı,
- k) Meslek yüksekokulu: Üniversiteye bağlı meslek yüksekokullarını,
- l) Ortak seçmeli ders: 2547 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen beden eğitimi ve güzel sanat dallarındaki dersler ile müfredata eklenen diğer seçmeli dersleri,
- m) Ortak zorunlu ders: 2547 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk dili ve yabancı dil derslerini, iş güvenliği uzmanı olabilecek mezunları yetiştiren fakültelerde iş sağlığı ve güvenliği derslerini,
- n) Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı (ÖİDB): Merkezi öğrenci işlemlerinin yürütüldüğü Rektörlük birimini,
- o) Öğretim elemanları: Üniversitede görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve araştırma görevlilerini,
- ö) Ön koşullu ders: Daha önce bir veya birkaç dersin başarılmış koşulu ile alınabilen dersi,
- p) Program: Bölümde yürütülen ön lisans ve lisans düzeyinde diploma derecesine yönelik, tanımlı bir müfredata göre uygulanan eğitim-öğretim faaliyetlerini,
- r) Rektör: Pamukkale Üniversitesi Rektörü,
- s) Rektörlük: Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğünü,

- ş) Seçmeli ders: Bir program müfredatında, öğrencinin seçmeli dersler grubundan seçerek aldığı dersi,
  - t) Senato: Pamukkale Üniversitesi Senatosunu,
  - u) Sistem: Pamukkale Üniversitesi Pusula Bilgi Yönetim Sistemini,
  - ü) Staj: Yükseköğretim kurumlarında verilen ve programa özgü olarak belirlenmiş bölüm/program müfredatında yer alan teorik ve uygulamalı dersler dışında, öğrencinin öğretim programlarıyla kazandırılması öngörülen mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını geliştirmesi, sektörü tanınması, iş hayatına uyum sağlaması, tecrübe edinmesi, gerçek üretim ve hizmet ortamında yetişmesi amacıyla işletmelerde yaptığı mesleki çalışmayı,
  - v) Uzaktan öğretim: Öğretim etkinliklerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı eş ya da farklı zamanlı olarak yürütüldüğü, öğretim elemanı ile öğrencinin uzaktan etkileşimine dayalı öğretim yöntemini,
  - y) Üniversite: Pamukkale Üniversitesini,
  - z) Üniversite Yönetim Kurulu: Pamukkale Üniversitesi Yönetim Kurulunu,
  - aa) Yan dal programı: Bir lisans programı öğrencisinin kendi programının yanı sıra, ders olarak başka bir alanın temellerini öğrenmek için takip ettiği sertifika programını,
  - bb) Yan koşullu ders: Bir veya birkaç dersin önceki yarıyıllarda başarılması ya da aynı yarıyıldan itibaren alınması koşulu ile alınabilen dersi,
  - cc) Yarıyıl: Öğrencinin eğitim-öğretim süresince tamamlaması gereken dönem sayılarının rakamlarla gösterimini,
  - çç) Yüksekokul: Üniversiteye bağlı yüksekokulları,
  - dd) Zorunlu ders: Bir program müfredatında, öğrencinin mezun olabilmek için almak zorunda olduğu dersini,
- ifade eder.

#### **Dikey geçişler**

**MADDE 4-** (1) Üniversitenin lisans programlarına başvuran dikey geçiş öğrencisi, ÖSYM tarafından yerleştirilir. Dikey geçiş öğrencilerinin kayıt işlemleri, 19/2/2002 tarihli ve 24676 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Meslek Yüksekokulları ve Açıköğretim Ön Lisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik hükümlerine ve Senato tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

(2) Dikey geçiş öğrencisinin kayıt işlemleri ÖSYM tarafından belirlenen tarihlerde ve istenen kayıt koşullarında ilgili birimlerde gerçekleştirilir.

(3) Dikey geçiş öğrencisine lisans öğrenimine başlama hakkı verilir. Öğrencinin ön lisans eğitimi-öğretimi sırasında almış oldukları derslerin eşdeğerliği Pamukkale Üniversitesi Eşdeğerlik, Muafiyet ve İntibak İşlemleri Yönergesi esaslarına göre yapılarak lisans programında alacağı dersler ilgili komisyon önerisi doğrultusunda ilgili yönetim kurulu tarafından belirlenir. İlgili yönetim kurulu kararı Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına gönderilir. Öğrenci alması gereken derslere kaydını yaparak derslere devam hakkı kazanır.

(4) Yabancı dille öğretim yapılan programlarda ve zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfı bulunan programlarda öğrencinin lisans programına başlayabilmesi için Üniversitenin yapacağı yabancı dil muafiyet sınavını geçmesi veya yabancı dil hazırlık sınıfına devam ederek başarılı olması gerekir. Eğitim-öğretimi sırasında öğrenci, Üniversitenin mevzuatına tabi olur. Kısmen yabancı dilde eğitim veya yabancı dilde eğitim veren ön lisans, lisans ve lisansüstü programına kayıt yaptıran ve yabancı dil hazırlık sınıfına devam etmesine rağmen hazırlık sınıfını iki yıl içinde başarı ile tamamlayamayan öğrencilerin programdan ilişkisi kesilir. Hazırlık sınıfında başarısız olarak programdan ilişkisi kesilen ön lisans ve lisans öğrencileri kendi yükseköğretim kurumlarında öğretim dili Türkçe olan eşdeğer bir programa kayıt yaptırabilirler. Ancak bu öğrenciler talep etmeleri durumunda Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından bir defaya mahsus olmak üzere kayıt yaptırdığı yıl itibarıyla, öğrencinin üniversiteye giriş puanının, yerleştirileceği programa kayıt yaptırmak için aranan taban puanından düşük olmaması şartıyla öğretim dili Türkçe olan programlardan birine merkezî olarak yerleştirilebilirler.

#### **Devam zorunluluğu**

**MADDE 5-** (1) Öğrenci, derslere ve ilgili öğretim elemanının gerekli gördüğü sınav ve diğer akademik çalışmalara katılmak zorundadır. Öğrencinin devam durumu dersin öğretim elemanı tarafından değerlendirilir.

(2) Devamla ilgili sınırlar, fakülte/yüksekokulların ilgili kurulları tarafından teorik derslerde %60-%80, uygulamalı teorik dersler ile uygulama derslerinde de %70-%90 aralığında olacak şekilde belirlenir ve akademik yıl başlamadan önce duyurulur.

(3) Öğrencinin devam durumu yarıyılın son haftası içerisinde sisteme girilir ve ilgili

bölüm/programlarda ilan edilir.

(4) Devamsız sayılan öğrenci o derse ait yarıyıl sonu sınavına alınmaz. Bir dersten devam sağlayamayan öğrencinin F2 ile başarısız olduğu kabul edilir.

(5) Bir dersten devam sağlayan öğrenci, tekrar aynı dersi aldığı anda, uygulamalı derslerde devam koşulu aranır, teorik derslerde devam koşulu aranmaz. Uygulamalı teorik derslerde devam sağlayan öğrenci, tekrar aynı dersi aldığı anda dersi veren öğretim elemanının talebi ile Fakülte/Yüksekokul/Meslek Yüksekokulu Yönetim Kurulu tarafından devam koşuluna karar verilir.

(6) Devam şartının aranmadığı durumda öğrencinin ara sınav ve diğer dersle ilgili yarıyıl içi sorumluluklarını yerine getirmesi gerekir.

(7) Uzaktan öğretim yoluyla verilen dersler için de aynı devam koşulları aranır.

(8) Öğrenci, Üniversiteden veya Üniversite dışından daha önce aldığı derslerde devam şartını sağlamış olsa dahi yaz okulunda aldığı derslere devam etmek zorundadır. Yaz okulunda, ders devam şartını sağlamayan öğrenci ilgili dersin dönem sonu sınavına giremez. Yaz okulunda almış olduğu dersten başarısız olan ancak derse devam yükümlülüğünü yerine getirmiş olması, öğrencinin normal eğitim-öğretim dönemlerindeki ilgili derse devam şartını ortadan kaldırmaz.<sup>2</sup>

(9) Açık/kapalı ceza infaz kurumlarında tutuklu veya hükümlü olan öğrenci için derse devam şartı aranır. Derse devam şartını yerine getiremeyen öğrenci, yıl sonu ve bütünleme sınavlarına giremez.

### **Görevli-izinli sayılma**

**MADDE 6-** (1) Öğrenci, derslere devam veya ara sınavlarda geçerli olmak üzere aşağıda belirtilen durumlarda görevli/izinli sayılır:

- a) Milli sporcu olarak müsabakalara ve kamplara katılma,
- b) Üniversiteyi temsilen sanatsal, kültürel, bilimsel ve sportif etkinliklere katılma,
- c) Öğrenci Konseyi veya Öğrenci Kulüp temsilcisi olarak ulusal veya uluslararası toplantılara katılma.

(2) Görevli-izinli sayılmak için, öğrencinin göreve veya etkinliğe ilişkin durumunu belgelendirerek dilekçeyle ilgili fakülte/yüksekokul/meslek yüksekokuluna başvurmuş olması veya ilgili kurum tarafından gerekli resmi yazının gönderilmiş olması ve yönetim kurulunca onaylanmış olması gerekmektedir.

(3) İlgili yönetim kurulunca görevli-izinli sayılan öğrenci derse devam etmiş sayılır, katılamadığı ara sınavlar için mazeret sınav hakkı verilir.

### **Geçerli mazeretler**

**MADDE 7-** (1) Kayıt dondurma sebebiyle izin hakkı için geçerli mazeretler:

- a) Öğrencinin Üniversite veya Devlet hastanelerinden ya da Sağlık Bakanlığı ile anlaşmalı özel hastanelerden alacağı sağlık kurulu raporu ile belgelenmiş bulunan sağlıkla ilgili mazeretinin olması,
- b) 2547 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin (d) bendinin 2 numaralı alt bendinin 3 üncü paragrafı uyarınca eğitim-öğretimin aksamaması sonucunu doğuracak olaylar dolayısıyla öğrenime Yükseköğretim Kurulu Kararı ile ara verilmesi,
- c) Mahallin en büyük mülki amirince verilecek bir belge ile belgelenmiş olması şartıyla, doğal afetler nedeni ile öğrencinin öğrenimine ara vermek zorunda kalmış olması,
- d) Birinci derece hısımların ölümü veya ağır hastalığı halinde bakacak başka kimsenin bulunmaması nedeni ile öğrencinin, öğrenimine ara vermek zorunda olduğunu belgelemesi,
- e) Devam zorunluluğunu aşacak sürede öğrencinin tutuklu veya gözaltında olması,
- f) Hüküm muhtevası ve sonuçları bakımından öğrencinin, tabi olduğu disiplin hükümleri gereğince öğrencilik sıfatını kaldırmayan veya ihracını gerektirmeyen mahkûmiyet halinin bulunması,
- g) Öğrencinin tecil hakkını kaybetmesi veya tecilin kaldırılması nedeni ile askere alınması.
- h) İlgili Yönetim Kurulu'nun uygun göreceği diğer mazeretler.

(2) Kayıt yenileme ve ara sınavlar için geçerli mazeretler:

- a) Öğrencinin kamuya ait sağlık kurum ve kuruluşlarından ya da özel hastanelerden alacağı sağlık raporu ile belgelenmiş bulunan sağlıkla ilgili mazeretinin olması,
- b) 2547 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin (d) bendinin 2 numaralı alt bendinin 3 üncü paragrafı uyarınca eğitim-öğretimin aksamaması sonucunu doğuracak olaylar dolayısıyla öğrenime Yükseköğretim Kurulu Kararı ile ara verilmesi,
- c) Belgelenmiş olması şartıyla, doğal afetler nedeni ile öğrencinin mazeretli olması,
- d) Belgelenmek kaydıyla birinci derece akrabalarının ölümü veya ağır hastalığı halinde bakacak başka kimsenin bulunmaması nedeni ile öğrencinin mazeretli olması,
- e) Öğrencinin tutuklu veya gözaltında olması,

- f) Hüküm muhtevası ve sonuçları bakımından öğrencinin, tabi olduğu disiplin hükümleri gereğince öğrencilik sıfatını kaldırmayan veya ihracını gerektirmeyen mahkûmiyet halinin bulunması,
- g) Öğrencinin bu Yönergenin 6 ncı maddesinde belirtilen durumlarda görevli-izinli sayılması.
- h) İlgili Yönetim Kurulu'nun uygun göreceği diğer mazeretler.

(3) Yarıyıl sonu sınav mazeretleri için geçerli mazeretler:

- a) Mahallin en büyük mülki amirince verilecek bir belge ile belgelenmiş olması şartıyla, öğrencinin; kendisinin, annesinin, babasının, çocuğunun, kardeşinin veya eşinin doğal afetlere (yangın, deprem, sel felaketi vb.) maruz kalması,
- b) Belgelendirmek şartıyla öğrencinin annesi, babası, çocuğu, kardeşi veya eşinin vefatı.

(4) Bu Maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen mazeretlerini belgelendiren öğrenci;

a) Kayıt yenileme mazereti için almak istediği dersleri de içeren dilekçe ile veya sistem üzerinden eklesil- onayla tarihlerinin ilk üç iş günü içinde;

b) Kayıt dondurmak için akademik takvimde belirtilen ilgili yarıyıl/yıl için derslerin başlama tarihinden itibaren dördüncü haftası sonuna kadar başvuru yapılabilir. Bu süreler dışında Üniversiteye ilk kez kaydı yapılan öğrenci, kayıt tarihlerinden itibaren iki hafta içinde, ilgili Dekanlığa/Yüksekokul/Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne başvurmak zorundadır. Bu süre içerisinde bildirilmeyen mazeretler kabul edilmez. Akademik takvimde ilgili yarıyıl/yıl için belirtilen ders başlama tarihinden itibaren ilk dört haftadan sonra meydana gelen sağlık sorunu, ölüm, doğal afet gibi mücbir sebeplerle yapılacak kayıt dondurma talepleri olması durumunda, ilgili yönetim kurulu kararı ile kayıt dondurulabilir.

c) Geçerli bir nedeni olan öğrenci mazeretinin kabulü için, gerekçeleri ve mazeretini ispatlayan belgelerle birlikte, mazeretinin sona ermesinden itibaren ara sınav mazereti için ilgili yarıyılın sonundan bir önceki haftasını aşmamak kaydıyla en geç üç iş günü içinde, yarıyıl sonu sınavı mazereti için ilgili yarıyıl sonu sınavlarının son gününden itibaren en geç beş iş günü içinde ilgili bölüm başkanlığına sistemden veya dilekçeyle başvurur. Öğrencinin mazeretinin kabul edilip edilmeyeceğine ilgili yönetim kurulu karar verir.

(5) Yukarıda sıralanan geçerli mazeretlerle ilgili, aşağıda belirtilen esaslara göre işlem yapılır.

a) Haklı ve geçerli nedenlerle mazereti kabul edilen öğrencinin öğrenim süresi, ilgili Yönetim Kurulu kararı ile dondurulur.

b) Öğrencinin devamsızlığının hesaplanmasında, bu maddede tanımlanan sağlık raporu dâhil hiçbir mazeret dikkate alınmaz.

c) Mazereti kabul edilen öğrenciye ara ve/veya yarıyıl sonu sınavı için mazeret sınav hakkı verilir.

d) Öğrenci, mazereti kabul edildiği süre içinde yapılan sınavlara giremez, mazereti kabul edildiği halde sınava giren öğrencinin sınavı geçersiz sayılır.

e) Bütünleme sınavları için mazeret sınav hakkı verilmez.

(6) Uzun süreli sağlık raporu veya askerlik nedeniyle kayıt dondurma işlemleri için, yarıyıl başında başvuru koşulu aranmaz. Bu durumdaki öğrencinin yarıyıl başında yatırdığı öğrenci katkı payı/öğrenim ücreti iade edilmez.

### **Ders muafiyetleri ve muafiyet sınavları**

**MADDE 8-** (1) Üniversitenin ön lisans ve lisans öğrencilerinin ders eşdeğerlik, muafiyet ve intibak işlemleri; Pamukkale Üniversitesi Eşdeğerlik, Muafiyet ve İntibak İşlemleri Yönergesi hükümleri çerçevesinde yürütülür.

### **Değişim programları**

**MADDE 9-** (1) Üniversite ile yurt içi veya yurt dışı bir yükseköğretim kurumu ya da bir kuruluş arasında yapılan ikili anlaşmalar çerçevesinde ortak eğitim-öğretim programı, öğrenci değişim programı, staj ve benzeri programlar uygulanabilir.

(2) Öğrenci, değişim programlarına katılacağı yarıyıl için akademik takvimde belirlenen süre içerisinde, kayıt yenileme işlemini ders seçimi yapmadan "0" kredi olarak tamamlar. İlgili mevzuata göre öğrenci katkı payı/öğrenim ücretini yatırması gereken öğrenci, bu ücreti yatırdıktan sonra sistemde kayıt yenileme işlemini ders seçimi yapmadan "0" kredi olarak tamamlar.

(3) İkili anlaşmalar çerçevesinde öğrenci, bir veya iki yarıyıl ilgili üniversitelerde ders alabilir. Gerekli durumlarda bu süre Senato tarafından değiştirilebilir.

(4) İkili anlaşmalar çerçevesinde Pamukkale Üniversitesinde eğitim-öğretim gören öğrenciye, aldığı dersleri ve başarı durumunu gösteren bir not durum çizelgesi, ilgili akademik birim tarafından verilir.

(5) Erasmus, Mevlana ve Farabi programları dışındaki ikili anlaşmalar çerçevesindeki programlara katılan öğrencinin katkı payı/öğrenim ücreti, yapılan anlaşma esaslarına göre belirlenir.

(6) İkili anlaşmalar çerçevesinde başka bir kurumda öğrenim gören öğrencinin ders seçimi, eşdeğerlik ve diğer işlemleri; Pamukkale Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği, Pamukkale Üniversitesi Eşdeğerlik, Muafiyet ve İntibak İşlemleri Yönergesi, Pamukkale Üniversitesi Uluslararası Değişim Programları Yönergesi ve Senato kararlarına göre yürütülür.

(7) Başarılı ve başarısız tüm dersler için eşdeğerlikler, ilgili komisyon görüşü ve ilgili yönetim kurulu kararı ile yapılır.

### **Yabancı dil hazırlık ve yabancı dilde eğitim-öğretim programları**

**MADDE-10** (1) Kısmen yabancı dilde eğitim-öğretim yapan programlarda, programın tamamlanması için gerekli kredi sayısının en az %30 una karşılık gelen kredi kadar zorunlu ve/veya seçmeli dersin ilgili yabancı dilde okutulması gerekir. Yabancı dilde verilecek seçmeli derslerin bu Yönergenin 11 inci madde hükümlerine göre ayrıca gruplandırılması gerekir. %30 koşulunu sağlamak için tanımlanmış seçmeli ders gruplarında Türkçe verilen dersler yer alamaz.

(2) Yabancı dil hazırlık sınıfı bulunan Türkçe programlarda, yabancı dilde okutulan bazı seçmeli derslerin programda yer alması gerekir.

(3) Hazırlık sınıfı olan Türkçe programlarda ilgili kurulların kararları ile en az bir şubenin Türkçe olarak okutulan şube olması koşulu ile bazı zorunlu dersler için hazırlık sınıfında okutulan yabancı dilde bir ya da birkaç şube açılabilir.

(4) Yabancı dilde açılan bir derse kayıt olabilmek için, öğrencinin hazırlık sınıfından başarılı olması ya da muaf olması gerekir.

(5) Öğretim dili %100 yabancı dille olan programlar veya kısmen yabancı dilde eğitim-öğretim yapan Türkçe programlardan hazırlık sınıfında devamsızlık nedeniyle başarısız olan öğrenci, muafiyet sınavlarından da başarısız olduğu takdirde 1 yıl daha hazırlık sınıfına devam etmek zorundadır.

(6) İsteğe bağlı hazırlık sınıfı bulunan programlarda kayıtlı öğrencilerden Yabancı Diller Yüksekokulunda hazırlık sınıfında başarısız olanlar Akademik Takvimde belirtilen tarihlerde, akademik birimlere talepte bulunmaları halinde kayıtlı oldukları programa devam edebilirler.

(7) Yabancı Dil Hazırlık Programında eğitim gören öğrencinin işlemleri Pamukkale Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Ön Lisans ve Lisans Yabancı Dil Hazırlık ve Yabancı Dil Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ve ilgili mevzuat; İlahiyat Fakültesinin hazırlık programında öğrenim gören öğrencinin işlemleri ise Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Arapça Hazırlık Eğitim ve Öğretim Yönergesi ve ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülür.

### **Ders türleri**

**MADDE 11-** (1) Program müfredatında yer alan dersler, öğrencinin programı tamamlama koşulları dikkate alındığında Zorunlu Ders, Seçmeli Ders ve İsteğe Bağlı Ders olmak üzere üç türdür.

(2) Zorunlu ders, diploma programının müfredatında, öğrencinin mezun olabilmek için almak zorunda olduğu dersi ifade eder. Açıldıkları bölüm dikkate alındığında da ortak zorunlu, bölüm zorunlu ve bölüm dışı zorunlu olarak üç zorunlu ders türü vardır. Ortak zorunlu dersler, bir yarıyıl için tanımlanan 30 kredilik ders kısıtlamasına dahildir.

(3) Seçmeli ders, bir diploma programının müfredatında, öğrencinin seçmeli dersler grubundan seçerek aldığı dersi ifade eder. Seçmeli dersler gruplandırılarak bir grup ismi verilir. Müfredatta, bu gruptan alınması gereken ders sayısı kadar grup ismine yer verilir. Öğrenci, bu gruptan belirlenen sayıda dersi seçmeli almak zorundadır. Aynı gruptaki seçmeli derslerin kredileri aynı olmalıdır. Seçmeli dersler o gruptaki en düşük kredi esas alınarak yarıyıllık 30 kredi içerisinde değerlendirilir. Seçmeli derslerin kredisi programı tamamlamak için gerekli kredi sayısına dahildir. Ancak, gruptaki derslerin haftalık teorik ve uygulama saatleri farklı olabilir. Müfredatta yer alan haftalık 30 saatlik kısıtlama içinde bu gruptaki en fazla teorik ve uygulama saati olan dersler hesaplamada esas alınır. Açıldıkları bölüm dikkate alındığında da ortak zorunlu dersler grubunda yer alan yabancı dil, bölüm seçmeli ve bölüm dışı seçmeli olarak üç seçmeli ders türü vardır.

(4) İsteğe Bağlı Ders, bir diploma programının müfredatında yer aldığı halde öğrencinin almak zorunda olmadığı dersi ifade eder.

a) İsteğe bağlı derse öğrenci isterse kayıt olur. Bu ders öğrencinin kataloğuna girer ve başarılmak zorundadır. İsteğe bağlı derslerin kredisi vardır. Bu dersler not durum çizelgelerinde gösterilir, öğrencinin başarı ortalamalarına dâhil edilir.

b) İsteğe bağlı derslerin kredisi programı tamamlamak için gerekli kredi sayısına dâhil değildir. İsteğe bağlı dersler yarıyıllık 30 kredi içerisinde dâhil değildir.

c) Öğrencinin bu derslerden aldığı kredilerle programı tamamlamak için gerekli kredi sayısına ulaşması kendisine mezuniyet hakkı sağlamaz. Mezuniyet için zorunlu tüm derslerden başarılı olmak ve istenen diğer koşulları sağlamış olmak gerekir.

(5) Bir diploma programının müfredatında yer alan dersler açıldıkları bölümler dikkate alındığında; Ortak Ders, Bölüm Dersi, Bölüm Dışı Ders olmak üzere üç türdür.

a) Ortak ders; 2547 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen ortak zorunlu Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, ortak zorunlu Türk Dili, ortak zorunlu yabancı dil, bazı diploma programları için iş sağlığı ve güvenliği dersleri ile ortak seçmeli ders olan beden eğitimi ve güzel sanatlar derslerini ifade eder.

b) Bölüm Dersi, programın yürütüldüğü bölüm tarafından açılan dersi ifade eder.

c) Bölüm dışı ders, ortak dersler dışında programın yürütüldüğü bölüm dışında açılan dersi ifade eder.

### **Ortak zorunlu dersler**

**MADDE 12-** (1) Ortak zorunlu dersler; 2547 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili, yabancı dil ve bazı diploma programları için iş sağlığı ve güvenliği derslerinden oluşur. Bütün bu dersler en az iki yarıyıl olarak programlanır ve uygulanır.

(2) Ortak zorunlu derslerden Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ile Türk Dili dersleri birinci yıl müfredatında okutulmak zorunda değildir.

(3) Ortak zorunlu yabancı dil dersi; İngilizce, Almanca ve Fransızca derslerinden birinin seçilebildiği bir ders türüdür ve ilk kez seçilen ders diğer dönemlerde değiştirilemez. Ortak Zorunlu Yabancı Dil derslerinden ilk kez alınan dersin takip eden yarıyıllarda da devamının alınması zorunludur. (Örnek: İngilizce-I dersini alan öğrenci, devamında İngilizce-II dersini almak zorundadır.)

(4) Zorunlu hazırlık sınıfı olan kısmen yabancı dilde eğitim-öğretim yapan programlar ve yabancı dille eğitim- öğretim yapan programlarda ortak zorunlu yabancı dil dersleri müfredatta yer almaz.

(5) Yabancı dil hazırlık sınıfından muaf olan ya da hazırlık sınıfını başarıyla tamamlayan öğrenci, ortak zorunlu yabancı dil derslerinden muaf olur.

(6) Ortak zorunlu derslerin kredileri programı tamamlamak için gerekli kredi sayısına dahildir.

(7) Ortak zorunlu dersler yarıyıllık 30 kredi içerisinde değerlendirilir.

(8) Ortak zorunlu dersler, bir yarıyıl için tanımlanan 30 kredilik ders kısıtlamasına dahildir. Programı tamamlamak için gerekli toplam müfredat kredisine dahildir.

(9) Ortak zorunlu dersler, öğrencinin her bir yarıyıl da alabileceği azami kredi sayısına dahildir.

### **İsteğe bağlı yabancı dil dersleri**

**MADDE 13-** (1) Zorunlu veya isteğe bağlı yabancı dil (İngilizce) hazırlık sınıfı bulunan program müfredatlarında, İleri İngilizce, Fransızca, Almanca ve benzeri derslerden oluşan İsteğe Bağlı Yabancı Dil seçmeli grubu yer alır. İngilizce dışında bir dilde hazırlık sınıfı olan programlarda da hazırlık sınıfı dilinin ileri seviyesi bu grupta yer alır.

(2) Yabancı dil hazırlık sınıfı bulunmayan program müfredatlarında da istenirse isteğe bağlı yabancı dil dersleri yer alabilir.

(3) Güz yarıyılında bu gruptan bir derse kayıt olan öğrenci, bahar yarıyılında da bu gruptan bir derse kayıt olmak zorunda değildir. Ancak, bahar yarıyılında bu gruptan ders seçebilmek için, öğrencinin aynı dersin önkoşulu olan dersi güz yarıyılında seçmiş ve başarmış olması gerekir.

### **Ortak seçmeli dersler**

**MADDE 14-** (1) Beden eğitimi ve güzel sanat alanlarındaki Resim, Müzik vb. derslerden oluşan dersler ortak seçmeli derslerdir. Ortak seçmeli dersler isteğe bağlı olarak alınırlar. Öğrenci bu seçmeli grubundan bir ders seçmek zorunda değildir.

(2) Güz yarıyılında bu gruptan bir derse kayıt olan öğrenci, bahar yarıyılında da bu gruptan bir derse kayıt olmak zorunda değildir. Ancak bahar yarıyılında bu gruptan ders seçebilmek için, öğrencinin aynı dersin önkoşulu olan dersi güz yarıyılında seçmiş ve başarmış olması gerekir.

### **Kredisi sayılmayan dersler**

**MADDE 15-** (1) Öğrencinin kendi müfredatında almakla yükümlü olmadığı dersler, kredisi

sayılmayan ders olarak tanımlanır. Öğrenci kredisi sayılmayan derslerden her yarıyılıda en fazla bir adet alabilir. Bu dersler, öğrencinin not durum çizelgelerinde gösterilir. Bu dersler, öğrenci kataloğuna eklenmez. Bu dersten başarısız olan öğrenci, dersi tekrar almak ve başarmak zorunda değildir. Bu dersten alınan notlar ortalamalara dahil edilmez.

### **Başarı puanlarının hesaplanması**

**MADDE 16-** (1) Başarı puanları, “Pamukkale Üniversitesi Değerlendirme ve Notlandırma Yönergesi” hükümlerine göre yürütülmektedir.

### **Akademik ortalamalar, başarı sıralamaları**

**MADDE 17-** (1) Bir programdan bahar yarıyılında mezun olan öğrencilerin genel ortalamaları esas alınarak sıralama yapılır. Her program için ilk üç sırayı alanlar program birincisi/ikincisi/üçüncüsü olarak mezun olurlar. Bu durumu gösteren belge diploma ile birlikte düzenlenir ve öğrenciye verilir.

(2) Bir akademik birimdeki bahar yarıyılında mezun olan öğrencilerin yarıyıl/yılsonu sınavından alınan notlar sonrasında genel ortalamaları esas alınarak sıralama yapılır. Her fakülte ve yüksekokul için ilk üç sırayı alanlar fakülte/yüksekokul birincisi/ikincisi/üçüncüsü mezun olurlar. Bu durumu gösteren belge diploma ile birlikte düzenlenir ve öğrenciye verilir.

(3) Güz yarıyılı ile yaz okullarında, bütünleme sınavları sonucu mezun olan öğrenciler için sıralama yapılmaz. Ancak, normal öğrenim süresinden önce mezuniyete hak kazanan öğrenciler, takip eden bahar yarıyılındaki başarı sıralamasında dikkate alınır.<sup>2</sup>

(4) Derece sıralamasında öğrencilerin program sırasında aldıkları tüm derslerin başarı notları ve varsa intibak notlarına göre hesaplanmış mezuniyet genel ortalamaları esas alınır. Genel ortalama, öğrencinin tüm yarıyıllar/dönemlerde bütün derslerden aldığı ağırlıklı puanlarının toplamının, alınan tüm derslerin kredi toplamına bölünmesi ile elde edilir. Genel ortalama hesaplamalarında öğrencinin bir dersi birden fazla alması durumunda aldığı tüm notları dikkate alınır. Mezuniyet durumundaki öğrenci notlarının mezuniyet gününden önce sisteme girilmesi ve onaylanması zorunlu olup bu derslerin yarıyıl sonu sınavları ve değerlendirmeleri buna uygun olarak planlanır.

### **Sınavlar**

**MADDE 18-** (1) Sınavlar; yarıyıl/dönem içi ve genel sınavlar olmak üzere iki ana gruba ayrılır. Yarıyıl/dönem içi sınavlar, öğrencinin yarıyıl/dönem içi çalışmalarını değerlendirmek amacıyla, genel sınavlar ise; öğrencinin dersin tümü üzerindeki başarısını belirlemek için yapılır.

(2) Dersin özelliğine göre sınavlar yazılı ve/veya uygulamalı olarak yapılabilir.

(3) Ara sınav ve genel sınavların tarihleri, saatleri ve yerleri; ilgili yönetim kurulu kararı ile dersin yürütüldüğü bölüm başkanlığı tarafından sınav tarihinden en az bir hafta önce ilan edilir.

(4) Gerekli hallerde ilgili yönetim kurulu kararı ile Cumartesi ve Pazar günleri de sınav yapılabilir.

(5) Öğrenci sınava ilan edilen gün, saat ve yerde girmek ve kimlik belgeleri ile istenecek başka belgeleri yanında bulundurmamak zorundadır.

(6) Kısa sınav, yarıyıl/dönem içinde yapılan kısa süreli bir sınavdır. Kısa sınavların toplamının dersin başarı puanına etkisi bir ara sınavdan fazla olmaz. Kısa sınavlar, dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından bir hafta önce duyurularak yapılır.

(7) Ara sınav, yarıyıl/dönem içinde yapılan bir sınavdır.

(8) Mazeret sınavı, mazereti kabul edilen öğrenciye uygulanır ve sınav sonucu öğrencinin ilgili ara sınav notu yerine geçer.

(9) Yarıyıl/dönem sonu sınavı genel bir sınavdır, yarıyıl/dönem sonlarında yapılır.

(10) Bütünleme sınavı, başarısız olunan veya koşullu geçilen dersler için yarıyıl/dönem sonu sınavlarından sonra yapılan sınavdır. Kayıtlı olduğu derslerin yarıyıl/dönem sonu sınavları sonucunda D1 veya D2 koşullu geçer notu olan öğrenci bütünleme sınavına girebilir. Devamsızlık nedeniyle başarısız olunan ve/veya yaz okulunda alınan dersler için bütünleme sınavı hakkı verilmez.<sup>2</sup>

(11) Mezuniyet için devam koşulunu yerine getirerek başarısız olduğu en fazla üç dersi kalan öğrenci, üç ders sınavına girebilir. Üç ders sınavı genel bir sınav olup akademik takvimde belirtilen tarihlerde yapılır. Üç ders sınavında başarılı olması durumunda mezun olabilecek öğrenci, akademik takvimde belirtilen tarihlerde sistem üzerinden başvurması halinde ilgili yönetim kurulu kararıyla, üç ders sınavına akademik takvimde belirtilen sürelerde girmeye hak kazanır.

(12) Üç ders sınavına devam koşulunu ve diğer önkoşulları yerine getirmek şartıyla;

a) Mezuniyet için gerekli not ortalamasını sağladığı halde staj ve işletmede mesleki eğitim hariç en fazla başarısız üç dersi bulunan,

b) Staj ve işletmede mesleki eğitim hariç en fazla başarısız üç dersi bulunan ve üç ders sınavları sonucunda mezuniyet için gerekli not ortalamasını sağlayabilecek durumda olan,

c) Tüm derslerden geçer not/koşullu geçer not aldığı halde gerekli akademik ortalamayı sağlayamayan ancak üç ders sınavları sonucunda mezuniyet için gerekli not ortalamasını sağlayabilecek öğrenciler başvurabilir.

d) Öğrencinin üç ders sınavı sonucunda mezuniyet için gerekli not ortalamasını sağlayıp sağlayamayacağı kontrol edilir. Mezuniyet için gerekli not ortalamasını sağlayamayacak olan öğrenci üç ders sınavına giremez.

e) Öğrenci, üç ders sınav hakkını aynı sınav döneminde kullanmak zorundadır. Daha önce üç ders sınavından yararlanan öğrenci üç ders sınav hakkından yararlanamaz.

(13) Muafiyet sınavı, genel bir sınavdır ve ilgili kurul tarafından belirlenen dersler için akademik takvimde belirlenen tarihlerde uygulanır. Muafiyet sınavından geçer not alan öğrenci, o dersi başarmış sayılır ve muafiyet sınav sonucu dersin başarı puanı olarak kabul edilir. Muafiyet sınavları Pamukkale Üniversitesi Eşdeğerlik, Muafiyet ve İntibak İşlemleri Yönergesi ile belirlenen esaslara göre yürütülür.

(14) Uzaktan öğretim programları kapsamında ve uzaktan öğretim yoluyla verilen derslerde yapılacak ara sınav, yarıyıl/dönem sonu sınavı, bütünleme, üç ders ve azami öğrenim süresi sonundaki ek sınavlar; yüz yüze gözetimli olarak gerçekleştirilir.

(15) Bütünleme sınavı ve yaz okulu uygulanması ile ilgili hususlar Senato tarafından belirlenir.

### **Mezuniyet koşulları**

**MADDE 19-** (1) Tüm derslerinden geçer not/koşullu geçer not alarak başarılı olan ve diğer mezuniyet koşullarını yerine getiren ancak gerekli akademik ortalamaya sahip olamayan öğrencinin koşullu geçer not aldığı bazı dersleri tekrar alarak gereken akademik ortalamayı sağlaması gerekmektedir.

(2) Tüm derslerinden geçer not/koşullu geçer not alarak başarılı olduğu halde mezuniyet için gerekli olan 120 krediyi tamamlayamayan ön lisans öğrencisinin ve 240 krediyi tamamlayamayan lisans öğrencisinin daha önce almadığı müfredatında tanımlı seçmeli derslerden yeterli sayıda dersi alıp başarması, ön lisans için en az 120, lisans için en az 240 krediyi tamamlaması gerekmektedir.

(3) 27.08.2009 tarihinden önce Üniversiteye kayıtlı olan öğrenci tüm derslerden geçer not almak ve koşullu geçer notunun olmaması şartıyla, en az 2.00 akademik ortalamaya sahip olması ve diğer koşulları yerine getirmesi halinde mezun olabilir.

(4) 27.08.2009 tarihinden önce Üniversiteye kayıtlı olup koşullu geçer notu olan öğrencinin mezun olması için akademik ortalamasının 2.30 ve üzerinde olması veya 27.08.2009 tarihinden sonra başardığı derslerin akademik ortalamasının en az 2.30 olması ve diğer koşulları yerine getirmesi gerekir.

(5) 27.08.2009 tarihinden sonra ve 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı öncesindeki dönemler arasında Üniversiteye kayıt olan öğrenci en az 2.30 akademik ortalamaya sahip olması ve diğer koşulları sağlaması halinde mezun olur.

(6) 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı ve sonrasında Üniversiteye kayıt olan öğrenci en az 2.25 akademik ortalamaya sahip olması ve diğer koşulları sağlaması halinde mezun olur.

(7) Azami süre içinde mezun olamayan öğrencinin sınav ve süre işlemleri Pamukkale Üniversitesi Azami Öğrenim Süresini Aşan Öğrenciler ile İlgili Uygulama Esasları ve ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülür.

### **Lisans öğrencisinin ön lisans diploması alması**

**MADDE 20** - (1) 18.3.1989 tarihli ve 20112 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Lisans Öğrenimlerini Tamamlamayan veya Tamamlayamayanların Ön Lisans Diploması Almaları veya Meslek Yüksekokullarına İntibakları Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre, Türk Ceza Kanununun ikinci kitabının birinci babında yer alan, Devletin şahsiyetine karşı işlediği cürümler sebebiyle hüküm giyenler ile disiplin cezası olarak yükseköğretim kurumlarından uzaklaştırılanlar hariç olmak üzere, 2547 sayılı Kanun hükümleri uyarınca bir lisans programının en az ilk dört yarıyılının bütün derslerinden başarılı olanlara talep etmeleri halinde ön lisans diploması verilir. Ön lisans diploması almak için yapılacak başvurular herhangi bir süre ile sınırlı değildir.

(2) Ön lisans diploması alan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir ve tekrar aynı programa kaydı yapılmaz.

(3) Lisans öğrenimini tamamlamayan ve ön lisans diploması almak isteyen öğrenciye bu Yönergenin 19 uncu maddesinde tanımlanan mezuniyet koşulları ilk dört yarıyılı kapsayacak şekilde uygulanır.

### **Askerlik İzin Hakkı**

**MADDE 21-** (1) Öğrencinin askerliği, 28 yaşını tamamladığı yılın sonunu geçmemek kaydıyla, mezun oluncaya veya ilişkisi kesilinceye kadar ertelenir. Askerlik izin hakkını kullanmak isteyen öğrenci, ilgili akademik birime askerlik sevk evrakı ile birlikte başvurur.

(2) Askerlik görevini yapanlar askerlik süresince izinli sayılır.

(3) Yabancı uyruklu öğrencinin askerlik süresinin bitiminden itibaren iki ay içerisinde terhis belgesi ile ilgili akademik birime başvurması gerekmektedir. Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrencinin terhis durumunun ilgili akademik birimce sistem üzerinden kontrol edilmesi gerekmektedir.

(4) Askerlik başlangıç tarihinin içinde yer alan dönemden itibaren öğrenci izinli sayılır. Askerlik terhis tarihi kayıt yenileme tarihlerinin son gününden sonra ise o dönem de öğrenci izinli sayılır. Öğrenci askerlik bitiş tarihinden bir sonraki dönem kaydını yeniler.

(5) Öğrencinin askerlik ile ilgili işlemleri ilgili yönetim kurulu kararı ile sisteme işlenir.

**MADDE 22-** (1) Öğrencinin ilgili programındaki müfredatında başarılı olunan ya da olunmayan derslerin AKTS'lerinde değişiklik yapılması durumunda AKTS'sinde azalma olan dersler için akademik birimlerin yönetim kurulu kararı doğrultusunda öğrencinin ilk aldığı dönemdeki AKTS üzerinden eşdeğerlik verilir.

**MADDE 23-** (1) Pamukkale Üniversitesi Ön lisans, Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile 2012-2013 eğitim öğretim yılı ve öncesinde kullanılmakta olan kredi (yerel kredi) ve Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS) kredileri farklılığı kaldırılarak, AKTS kredileri 2013-2014 eğitim-öğretim yılından itibaren kredi olarak kullanılmaktadır. 2011-2012 eğitim-öğretim yılı için belirlenen AKTS kredileri geriye dönük olarak tüm akademik yıllar için geçerli olacaktır. Öğrencinin alıp başardığı halde müfredattan kaldırılan tüm derslerin AKTS kredileri, ilgili mevzuat hükümlerine göre belirlenecektir.

(2) 2012-2013 ve öncesi alınan, yerel kredisi olan ve ortalamalara dâhil edilen derslerin AKTS kredileri toplamı ile öğrencinin genel ve akademik ortalaması çarpılarak öğrencinin 2013-2014 eğitim-öğretim yılı öncesi aldığı tüm derslerin ağırlıklı puanlarının toplamı elde edilir.

(3) Genel ve akademik ortalamalar, 2013-2014 öncesi alınan ağırlıklı puanlarının toplamı ile 2013-2014 ve sonrası alınan ağırlıklı puanlarının toplamı değerlerinin toplanıp, 2013-2014 öncesi toplam kredi (AKTS kredileri) ile 2013-2014 ve sonrası toplam kredi değerlerinin toplamına bölünmesi ile elde edilir.

(4) Tekrarlanan tüm derslerde, önceki başarı notu ne olursa olsun, alınan son başarı notu dikkate alınır.

### **Hüküm bulunmayan haller**

**MADDE 24-** (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde; ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Senato ve birimlerin kurul veya yönetim kurulu kararları uygulanır.

### **Ders Kaydı**

**EK MADDE 1-** Üst sınıftan seçmeli ders alma işlemi, ders kayıtları döneminde sistemin açılmasından 48 saat sonra başlar.

### **Yürürlükten kaldırma**

**MADDE 25-** (1) 30.05.2014 tarihli ve 05/A2 sayılı Senato kararı ile kabul edilen Pamukkale Üniversitesi Ön lisans, Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Uygulama Esasları Yönergesi bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yürürlükten kalkar.

### **Yürürlük**

**MADDE 26-** (1) Bu Yönerge Pamukkale Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildikten sonra yürürlüğe girer.

### **Yürütme**

**MADDE 27-** (1) Bu Yönerge hükümlerini Pamukkale Üniversitesi Rektörü yürütür.

<sup>1</sup>Üniversitemiz Senatosunun 19.09.2024 tarihli ve 18/4 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.

<sup>2</sup>Üniversitemiz Senatosunun 25.12.2024 tarihli ve 27/6 sayılı kararı ile değiştirilmiştir.